

KINH ĐẠI BẢO TÍCH



QUYỂN 22

Hán dịch: Đời Đại Đường, Tam tạng Pháp sư Bồ-đề-lưu-chí.

Pháp hội 7: MẶC ÁO GIÁP TRANG NGHIÊM (Phần 2)

Đức Phật dạy tiếp:

–Này Vô Biên Tuệ! Ta nhớ thuở xưa lúc ta tu Bồ-tát hạnh, ta mặc giáp trụ như vậy và ngồi Đại thừa như vậy vượt quá các tể, diệt được tối tăm, trừ được bố úy, ở chỗ vô lượng trăm ngàn câu-chi na-do-tha chư Phật, dùng sức đại tinh tấn nghe giáp trụ trang nghiêm và Đại thừa trang nghiêm này của Đại Bồ-tát, ta vui mừng hơn hờ. Lúc ta quan sát pháp ấy, đối với Đức Phật Thế Tôn, ta cung kính tôn trọng, chẳng nghĩ tưởng rằng ta mặc giáp trụ như vậy, ta có giáp trụ như vậy, ta được pháp như vậy, ta có pháp như vậy, ta có các loại pháp như vậy. Lúc ấy ta không có quan niệm có ngã, ta rời xa thân kiến, rời xa ngã mạn, lòng không có cao hạ, không có phân biệt. Vì muốn nhiếp thọ tất cả chúng sinh, hộ trì Pháp tạng của chư Phật Như Lai, thành thực vô lượng trăm ngàn câu-chi na-do-tha chúng sinh, ta không hề có một tâm niệm mỗi nhọc. Lúc ấy ta chẳng bỏ giáp trụ, ngồi vô biên thừa. Trong nhiều đời ta có thể phá quân ma. Các quyến thuộc ma đều thoái bại tiêu diệt. Các sứ giả ma kinh sợ bỏ chạy. Tất cả hàng ngoại đạo và những phái tương ứng với dị đạo đều bị ta hàng phục, đặt họ vào chỗ an ổn. Tất cả dị luận, ta đều dẹp trừ. Tất cả ngoại đạo đều hàng phục ta. Những chúng sinh rong ruổi theo đường tà, ta làm cho họ ở nơi thừa này trồng các cội lành. Ta vì các chúng sinh mà khai thị giáp trụ và giáp trụ trang nghiêm. Ta cũng vì chúng sinh mà diễn thuyết các loại pháp Đại thừa an lạc như vậy. An trụ trong thừa này thì được tất cả đồ dùng an vui, đó là đồ dùng an vui hữu vi của Chuyển luân vương, của Đế Thích và của Phạm vương.

Lúc ta vì các chúng sinh nói pháp này, ta làm cho các chúng sinh vào trong pháp ấy phát sinh chủng tánh chư Thánh, dựng tràng đại pháp, rống tiếng sư tử mà hướng đến Vô thượng Bồ-đề.

Này Vô Biên Tuệ! Các Đại Bồ-tát phải mặc đại giáp trụ như vậy, rồi đứng như lý mà quan sát chọn lọc.

Đại Bồ-tát phải ở nơi pháp nào để hướng đến? Đối với tất cả pháp, Đại Bồ-tát có thể thấy biết rõ hết không có phân biệt. Vì sao? Các Đại Bồ-tát an trụ chánh đạo vì biết đúng lý vậy. Các Đại Bồ-tát hướng đến chánh đạo vì thấy đúng lý vậy. Thanh tịnh đúng lý thì chẳng phân biệt, chẳng phải chẳng phân biệt, mà ở trong phân biệt và chẳng phân biệt thấy biết bình đẳng. Nếu còn thấy có pháp câu được, tìm được thì chẳng bình đẳng, thì chẳng an trụ trong sự thấy biết thanh tịnh đúng lý. Do vì không phân biệt, không chẳng phân biệt nên ở trong phân biệt, chẳng phân biệt kia được chẳng chấp thủ. Do vì chẳng chấp thủ nên rời xa phân biệt và chẳng phân biệt.

Ở trong đạo này không có thương xót, không có hành thí, không có tăng ích, cũng không lấy và bỏ, đứng nơi đạo bình chánh, cũng chẳng phân biệt quá khứ, hiện tại, vị lai; có thể biết rõ khắp tập chủng của tất cả phân biệt, đối với tất cả pháp được an trụ bình đẳng, không có nghĩa điên đảo mới được gọi là an trụ ở đạo này vậy.

Này Vô Biên Tuệ! Những gì là đạo và đạo thanh tịnh?

Đó là tám chi Thánh đạo: Chánh kiến, Chánh tư duy, Chánh ngữ, Chánh nghiệp, Chánh

mạng, Chánh tinh tấn, Chánh niệm và Chánh định.

Chánh kiến dứt trừ được thân kiến, vượt qua cảnh sở hành của tất cả kiến chấp và tất cả các kiến chấp, đối với tất cả chỗ đều được thanh tịnh, mà biết rõ được tất cả phân biệt, hoặc là thắng phân biệt hoặc là khắp phân biệt thì không phân biệt, không thắng phân biệt, không khắp phân biệt, chẳng an trụ tà tư duy, dứt tà tư duy. Thấy được chánh mạng, thấy được tướng chánh mạng, thấy được mạng thanh tịnh, an trụ mạng thanh tịnh, đúng như lý thấy được thân nghiệp thanh tịnh, ngữ nghiệp thanh tịnh và ý nghiệp thanh tịnh, an trụ nơi chánh nghiệp.

Chánh kiến ngữ nghiệp, đối với ngữ nghiệp đều có thể thấy biết, an trụ nơi chánh ngữ có thể đối trị thanh tịnh.

Chánh kiến tinh tấn, khéo nhiếp tinh tấn, an trụ chánh tinh tấn.

Chánh kiến ức niệm mà không có niệm cũng không có tác ý, không chỗ chấp thủ, dùng niệm thanh tịnh an trụ nơi chánh niệm.

Chánh kiến Tam-muội, ở trong Tam-muội không chỗ nương tựa mà có thể thanh tịnh tri kiến Tam-muội, an trụ ở chánh định.

Này Vô Biên Tuệ! Lúc thấy như vậy, các Đại Bồ-tát được chánh kiến thanh tịnh đối với tất cả chỗ và an trụ nơi đạo thanh tịnh.

Đạo thanh tịnh ấy là chỗ tu hành của Thiện trượng phu, là chỗ mà trí giả tôn trọng, chúng Thánh hài lòng, chư Phật khen ngợi; chẳng phải là chỗ đi của tất cả ma, ma dân, ma sứ, ma thiên; cũng chẳng phải là chỗ đi của những hàng ngoại đạo, những người nương tựa vào sự tranh luận đang đi trong rừng rậm kiến chấp hướng đến phi đạo; cũng chẳng phải chỗ đi của tất cả hàng ái trước Niết-bàn. Vì sao? Vì người an trụ vô vi thì đối với Niết-bàn có chỗ phân biệt. Nếu phân biệt Niết-bàn thì phân biệt các hành pháp. Vì sao? Vì ở trong Niết-bàn giới vượt quá tất cả động niệm phân biệt, còn không có vô vi hướng là có hữu vi.

Đạo này có thể sạch hết tất cả phân biệt, còn không có chút vô vi phân biệt lẽ nào lại có tất cả hữu vi phân biệt. Nếu ở nơi Thánh đạo mà có phân biệt thì chẳng gọi là an trụ nơi Thánh đạo. Nếu dứt tất cả động niệm phân biệt thì gọi là an trụ Thánh đạo, là an trụ đạo vô úy, là an trụ đạo an ổn, là an trụ đạo an lạc.

Đạo này có thể đến chỗ không già, bệnh, chết, lo, khổ. Đạo này có thể đến chỗ không có tự tánh, vượt qua các tánh. Đạo này có thể đến chỗ rời xa tất cả tánh và chẳng phải tánh. Đạo này có thể đến chỗ không hiện bày tướng sắc và tướng chẳng phải sắc. Đạo này như hư không khắp tất cả chỗ, có thể đến trong đại cung điện vô thượng. Đi như thế không còn lui trở lại thì được bao nhiêu là an ổn khoái lạc.

Đại cung điện ấy chẳng hiện bày được, không có các sự tướng, không có chút hữu vi, không có chút vô vi, đã diệt hữu vi, đã bỏ vô vi, chẳng cho chúng sinh sự an lạc hữu vi, an lạc vô vi.

Này Vô Biên Tuệ! Những người ưa thích hữu vi Niết-bàn, họ còn chẳng cầu sự an lạc hữu vi hướng là có thể cầu đại cung điện ấy. Trong đại cung điện ấy không có thi thiết, mát mẻ, tịch tĩnh nên gọi là Niết-bàn. Vì diệt tham, sân, si, dứt các tập chướng, phá lưới ái kiến, cạn dòng vô minh, nhổ những tên độc, hết pháp bất thiện nên gọi là Niết-bàn. Vì rời xa tất cả kiêu mạn, tật bệnh, khổ sở bức não nên gọi là Niết-bàn. Vì chẳng phải chỗ sở hành của tâm ý thức và tâm sở nên gọi là Niết-bàn. Vì dứt hết các tranh luận, các kết sử cho đến pháp tướng nên gọi là Niết-bàn. Vì tuyệt các ý ưa thích và chỗ sở cầu của ý ưa thích, cũng không có phân biệt và tướng bị phân biệt nên gọi là Niết-bàn.

Này Vô Biên Tuệ! Đó là thể tánh của đại Bát-niết-bàn.

Niết-bàn vô biên chẳng thể tuyên nói được. Nếu có chỗ hướng đến thì chẳng phải đạo

này. Đạo cũng là không có ngôn thuyết, chẳng thể tuyên nói được.

Nếu lúc dùng đạo này hướng đến đại Niết-bàn đại cung điện, các Đại Bồ-tát cũng làm cho vô lượng trăm ngàn chúng sinh an trụ nơi đạo này.

Này Vô Biên Tuệ! Lúc ở trong đạo này mà hướng đến, các Đại Bồ-tát không có mệt mỏi, cũng không có lo buồn, tùy nguyện mà cầu, tùy nguyện mà trang nghiêm, tùy chỗ trang nghiêm đều trang nghiêm cả, tùy chúng sinh được nhiếp độ mà thuyết pháp cho họ, khiến các chúng sinh đều được hoan hỷ. Vì sao? Vì đạo này không gì bằng, hay đối trị sạch, chỗ làm đã rất ráo. Chư Phật Thế Tôn cùng hàng Thanh văn và Duyên giác đều ở nơi đạo này mà hướng đến, chẳng hề trái với đạo này. Chưa đến địa kia, chưa như sở nguyện thì trọn chẳng rời lia đạo này.

Địa kia là gì? Là đại Niết-bàn địa, là đại cung điện địa.

Ví như hư không chẳng có gì để ví dụ ngoại trừ đem hư không để ví dụ hư không. Rộng lớn, trống rỗng, vắng lặng gọi là hư không.

Cung điện Niết-bàn cũng như vậy, là rộng lớn, rỗng không, vắng lặng, không có chủ thể cũng không có ngã sở. Tất cả chúng sinh dù vào trong ấy không ai có thể nhiếp lấy chừng bằng đầu lông. Rộng lớn không tịch, rộng lớn vô lượng gọi là đại Niết-bàn, gọi là đại cung điện.

Này Vô Biên Tuệ, đạo thù thắng của các Đại Bồ-tát này chẳng phải hàng Thanh văn, Duyên giác có được. Người an trụ đạo này thành tựu tất cả công đức tư lương, được không thoái chuyển, làm lợi ích lớn cho các chúng sinh, lấy hạnh thù thắng làm đại trang nghiêm, do đạo này mà phát tâm hướng đạo. Sự trang nghiêm như vậy cũng chẳng phải hàng Thanh văn, Duyên giác có được.

Lúc an trụ nơi đạo này, các Đại Bồ-tát hoặc làm Luân vương không chút đoái tiếc, có oai đức lớn và thần thông biến hiện, biết rõ được thế gian và xuất thế gian.

Các vị hoặc làm Đế Thích hay Đại phạm Thiên vương không bị tham luyến, xa rời kiêu mạn, thích thấy chư Phật, thích nghe chánh pháp, thành thực vô lượng trăm ngàn chư Thiên, hướng đến Vô thượng Bồ-đề.

Bấy giờ Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

*Đạo Bồ-tát thù thắng
Trong đời không có trên
Chư Thánh và Nhị thừa
Đều hướng đến đạo này.
Tất cả các Bồ-tát
Hướng đến đại Bồ-đề
Vì được đạo trang nghiêm
Đem đạo này khai thị.
Nếu ở trong đạo này
Đã đến hay đang đến
Họ đều dùng Chánh kiến
An trụ ở đạo này.
Tất cả các Bồ-tát
Nếu dùng bình đẳng kiến
Mà đi trong đạo này
Thì an lạc hướng đến.
Đạo này rất thù thắng*

Đạo này là vô thượng
Hay dạy bảo như thật
Trong ấy không chấp trước.
Nếu trụ ở đạo này
Đi ở trong đạo này
Tất cả người có trí
Ý họ chẳng khuynh động
Chẳng nói nơi đạo này
Có chút ít khuynh động.
Do đây không chỗ động
Thường rời xa lay động
Ta nói nơi đạo này
Không động không hành thí
Cũng không có tăng ích
Nên đạo này vô thượng.
Tất cả các Bồ-tát
Khéo ở nơi đạo này.
Đạo này không có yêu
Lại cũng không có ghét
Đạo chẳng phải quá khứ
Chẳng hiện tại, vị lai
Chẳng phân biệt thời gian
Nên tu tập như vậy.
Đạo này không phiền não
Đạo này không phân biệt
Chẳng trái với thật nghĩa
Nên an trụ như vậy.
Trụ nơi đạo tối thắng
Không trụ là an trụ
Người an trụ đạo này
Hay được tánh thanh tịnh.
Ta nói tám Thánh đạo
Sở hành của chư Thánh
Người an trụ đạo này
Bồ-đề chẳng khó được.
Chỗ Bồ-tát nương nhờ
An trụ đạo như vậy
Hay được đạo thanh tịnh
Mỗi mỗi mà hướng đến.
Đạo này là tối thượng
Của Thiện sĩ tu hành
Chỗ Như Lai khen ngợi
Trí này là vô thượng.
Ma và chúng quân ma
Cùng quyến thuộc của ma

Ngoại đạo chúng sinh khác
Chẳng phải chỗ họ đi.
Người phân biệt Niết-bàn.
Chẳng ở thắng đạo này
Ngu bị phân biệt hại
Chẳng đến được Niết-bàn
Người vượt qua phân biệt
Không tướng, không phân biệt
Ở trong đại đạo này
Do đây mà hướng đến.
Thắng đạo của chư Thánh
Người ngu đều rời xa
Nếu người hành pháp này
Đạo này là Vô thượng.
Đại đạo Tối thắng này
Hay đến chỗ vô thượng
Trong ấy không ưu não
Không sợ, không tai nạn
Đại đạo Vô thượng này
Không sắc, không hình tướng.
Chẳng thể dùng sắc tướng
Mà có thể hiện bày
Đại đạo an ổn này
Chánh trực vô sở úy.
Do đạo này hướng đến
Đại Niết-bàn rốt ráo
Đại đạo thanh tịnh này
Dường như thái hư không
Tất cả không chướng ngại
Hướng đến đại Niết-bàn.
Nếu đến được Niết-bàn
Đến rồi không còn lui
Đại Niết-bàn như đây
Tối thượng thắng an lạc.
Niết-bàn đại cung điện
Không tịch chẳng thể lường
Nên gọi đại Niết-bàn
Cũng gọi đại cung điện.
Trong đại Niết-bàn này
Diệt ba độc phiền não
Nếu ai đến trong ấy
Không lui không thọ sinh.
Niết-bàn đại không tịch
Dường như thái hư không
Vì rộng lớn không tịch

Trong đó không chướng ngại.
Niết-bàn Đại cung điện
Là hảnh khở ưu nhã
Chỗ cảnh giới vô biên
Gọi đó là Niết-bàn.
Niết-bàn không số lượng
Số lượng chẳng thể được
Tánh trong mát tịch diệt
Gọi đó là Niết-bàn.
Niết-bàn không thi thiết
Đạo vị cũng vô thượng
Vô lượng, không phân biệt
Phân biệt chẳng thể được.
Ta vì các Bồ-tát
Khai thị đạo lớn này
Nếu ai ở đạo này
Thì gần đến Niết-bàn.
Nếu an trụ đạo này
Thẳng an lạc trong đời
Tất cả đều sẽ được
Gọi là bậc Vô úy.
Khéo an trụ đạo này
Lòng họ không ô nhiễm
Do đạo này thanh tịnh
Gọi là bậc Vô úy.
Vì thấy đạo bình đẳng
Hay giác ngộ tất cả
Trong tất cả tư cụ
Chẳng tham trước tất cả.
Chỗ Bồ-tát dựa nhờ
Đạo chân thật thù thắng
Lợi ích các chúng sinh
Dững mãnh mà hướng đến.
Nếu được đạo Vô thượng
Đạo trang nghiêm tối thượng
Khiến chúng đều hoan hỷ
Do đạo này hướng đến.
Đạo này rất thù thắng
Hay khiến ý thanh tịnh
Tùy theo chỗ ưa cầu
Tất cả sẽ hướng đến.
Nếu được ngôi Thánh vương
Chuyển luân oai đức lớn
Hay bỏ ngôi vua lớn
Xuất gia đi học đạo.

*Nếu được ngôi Đế Thích
Ngôi Đại phạm Thiên vương
Không tham những ngôi ấy
Người này khéo thuận đạo.
Các chỗ học thế gian
Hay biết rõ tất cả
An trụ trong đạo này
Mới là người thật ngữ.*

Đức Phật dạy tiếp:

–Này Vô Biên Tuệ! Lúc ở trong đạo này mà hướng đến, Đại Bồ-tát vì nhiếp thủ tám Chánh đạo nên tu hành một pháp, đó là chẳng làm các pháp bất thiện.

Lại vì nhiếp thủ tám Chánh đạo nên tu hành hai pháp, một là ở trong theo pháp lành tu duy đúng lý, hai là ở ngoài theo pháp lành thỉnh hỏi đúng lý.

Lại vì nhiếp thủ tám Chánh đạo nên tu hành hai pháp, một là biết rõ các pháp đúng sự, hai là biết rõ không có sự, không có trụ, không có phân biệt.

Lại vì nhiếp thủ tám Chánh đạo nên tu hành hai pháp, một ở trong tùy thuận trí tuệ, hai là ở ngoài không chỗ chấp trước.

Lại vì nhiếp thủ tám Chánh đạo nên tu hành hai pháp, một là tự tin không chỗ phân biệt, hai là nếu chúng sinh chưa có lòng tin thì tôi làm cho họ an trụ trong đạo này.

Lại vì nhiếp thủ tám Chánh đạo nên tu hành hai pháp, một là ở nơi việc đã làm có thể thấy biết như thật, hai là ở nơi việc được làm không chấp trước.

Lại vì nhiếp thủ tám Chánh đạo nên tu hành ba pháp, một là nơi khổ thủ uẩn biết rõ từng uẩn một, hai là nơi thủ uẩn không khổ thì siêng cầu và rất thích, ba là ở nơi các pháp hòa hợp thì chuyên tu rời xa.

Lại vì nhiếp thủ tám Chánh đạo nên tu hành ba pháp, một là tuyên nói pháp tối thượng, lời chẳng sai trái, tùy nói pháp nghĩa lòng không có niệm tranh luận, hai là chẳng chấp trước tất cả văn tự, ba là nhiếp lấy tất cả các pháp.

Lại vì nhiếp thủ tám Chánh đạo nên tu hành bốn pháp, một là dùng chánh phương tiện ở nơi nghĩa, hai là dùng chánh phương tiện tùy theo nghĩa mà làm tương ưng, ba là dùng chánh phương tiện thuận theo pháp để quán sát, bốn là dùng chánh phương tiện chẳng khởi tất cả chấp trước.

Lại vì nhiếp thủ tám Chánh đạo nên tu hành bốn pháp, một là có thể dùng thế nguyện kiên cố để tự giữ gìn tu hành đúng như lời, hai là có thể dùng sáu căn khôn khéo hướng đến nơi đạo, ba là có thể làm cho ý lạc thanh tịnh, bốn là có thể an trụ hạnh chẳng phóng dật.

Này Vô Biên Tuệ! Các Đại Bồ-tát dùng pháp hành này để nhiếp thủ Chánh đạo mới được gọi là người tùy thuận đạo, vì quán tất cả pháp tánh rỗng không, vì không tên, vì không tướng, vì không nguyện, vì không sinh, vì không tác, vì nhàm chán, vì rời lìa, vì tịch diệt, vì xuất ly. Lúc được ánh sáng pháp quán sát sinh được dứt hết thì chẳng ở nơi vô sinh mà khởi cảm tưởng sinh, liền ở lúc ấy siêu thăng ly sinh ra khỏi phi pháp mà được đạo thanh tịnh và vô sinh hẳn. Vì đạo thanh tịnh nên vượt quá tất cả tướng niệm, chẳng còn có phi tướng, diệt đạo tướng, rời pháp tướng, ra khỏi lưới vô minh, dùng minh để tu tập. Những pháp đáng được đều có thể được cả.

Dùng minh để tu tập thì được những pháp gì? Dùng minh tu tập thì được thọ tướng diệt, được tất cả pháp quyết định thiện xảo, được tùy bí mật thuận với pháp tánh.

Lúc hành đạo này, các Đại Bồ-tát chẳng trụ ở xứ, chẳng bị tướng làm hại, biết tất cả

pháp đồng với hư không, sinh như hư không sinh, tánh như tánh hư không, không có chút tướng làm chướng ngại.

Đạo ấy thanh tịnh chẳng sợ tai họa. Mặc đại giáp trụ chẳng bị bắt trói. Ngồi nơi Đại thừa không chỗ mê lầm. Rời các chướng nạn dường như hư không. Ở trong đạo ấy, Đại Bồ-tát hướng đến Vô thượng Bồ-đề, vì các chúng sinh mà làm ánh sáng lớn.

Này Vô Biên Tuệ! Đây là đạo thù thắng của Đại Bồ-tát, chẳng phải sở hành của hàng Thanh văn và Duyên giác.

Khi ấy Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

*Vì nhiếp tám Chánh đạo
Diễn nói các pháp hành
Nếu trụ trong đạo này
Đây là đại tinh tấn.
Người tu hành pháp lành
Được tất cả thời gian
Chẳng làm pháp bất thiện
Hạnh ấy nhiếp nơi đạo.
Bồ-tát, bậc Tu tập
Trong thì suy đúng lý
Ngoài thì cầu thỉnh hỏi
Hạnh ấy nhiếp nơi đạo.
Bồ-tát, bậc Quan sát
Như Sự biết chân chánh
Như Lý trụ đúng pháp
Hạnh ấy nhiếp nơi đạo.
Bồ-tát, bậc Nương nhờ
Ở trong thì biết rõ
Ở ngoài thì chẳng chấp
Hạnh ấy nhiếp nơi đạo.
Bồ-tát, bậc Vô úy
Tự tin không phân biệt
Khiến người phát lòng tin
Hạnh ấy nhiếp nơi đạo.
Bồ-tát, bậc Tư duy
Sạch các nghiệp đã làm
Với nghiệp không chỗ chấp
Hạnh ấy nhiếp nơi đạo.
Bồ-tát, bậc Không trói
Thường biết khổ thủ uẩn
Cầu thủ uẩn không khổ
Hạnh ấy nhiếp nơi đạo.
Bồ-tát, bậc Thiện trí
Tu hạnh rời hòa hợp
Rời được các hòa hợp
Hạnh ấy nhiếp nơi đạo.
Bồ-tát, bậc Tư nghị*

Tùy nghĩa hay biết rõ
Diễn thuyết không trái cãi
Hạnh ấy nhiếp nơi đạo.
Bồ-tát, bậc Đủ tuệ
Chẳng chấp ở văn tự
Nhiếp trì tất cả pháp
Hạnh ấy nhiếp nơi đạo.
Bồ-tát, bậc Hành pháp
Hay tương ưng với pháp
Cũng tương ưng với nghĩa
Hạnh ấy nhiếp nơi đạo.
Bồ-tát, bậc Thuận đạo
Giữ vững thế kiên cố
Tu hành đúng như lời
Hạnh ấy nhiếp nơi đạo.
Bồ-tát đạo thanh tịnh
Khéo sạch các ý lạc
Trụ pháp chẳng phóng dật
Hạnh ấy nhiếp nơi đạo.
Bồ-tát tất cả thời
Siêng tu các hạnh ấy
Thân tâm được an lạc
Hạnh ấy nhiếp nơi đạo.
Bồ-tát, bậc Chánh niệm
Trụ ở đạo thanh tịnh
Biết rõ tất cả pháp
Rỗng không chẳng có tướng.
Bồ-tát, bậc Quan sát
Hay khiến nguyện thanh tịnh
Cũng chẳng trụ vô nguyện
Rời xa tất cả tướng.
Bồ-tát quán đúng lý
Lý thể đều bình đẳng
Với các pháp vô sinh
Không có chút nghi hoặc.
Bồ-tát, bậc Diệu trí
Hay quán sát các pháp
Nhàm lìa và tịch diệt
Thấy rõ mà hướng đến.
Bồ-tát, bậc Quán pháp
Như lý thấy pháp sinh
Chẳng ở sinh thấy sinh
Chẳng ở diệt thấy diệt.
Bồ-tát, bậc Tinh tấn
Lúc quán sát như vậy

Rời khỏi nơi phi pháp
Siêu thăng trong chánh vị.
Bồ-tát, bậc Diệu trí
Đạo này là thanh tịnh
Mau đến an ổn lớn
Thành tựu nhân vô thượng.
Bồ-tát, bậc Diệu trí
Tùy thuận quán các pháp
Vượt quá tất cả tướng
Thường trụ ở vô tướng.
Bồ-tát, bậc Diệu trí
Đạo này hay trừ sạch
Rời xa nơi đạo tướng
Cũng chẳng trụ pháp tướng.
Bồ-tát, bậc Diệu trí
Vì đạo này trị sạch
Ra khỏi lưới vô minh
Mà được ánh sáng pháp.
Bồ-tát, bậc Diệu trí
Hay tu tập nơi minh
Truyền dạy các chúng sinh
Do đây mà hướng đến.
Bồ-tát, bậc Tu trí
Vì được tất cả pháp
Quyết định nghĩa thậm thâm
Đại phương tiện thiện xảo.
Bồ-tát, bậc Tu trí
Phương tiện rời các tướng
Tùy thuận pháp bí mật
Hay biết nghĩa quyết định.
Bồ-tát, bậc Diệu trí
Dùng ánh sáng pháp lớn
Diệt được các thọ, tướng
Do đây mà hướng đến.
Bồ-tát, bậc Diệu trí
Chẳng trụ ở đạo ấy
Vì chẳng trụ đạo ấy
Nơi đạo mà hướng đến.
Bồ-tát, bậc Vô úy
Hay biết tất cả pháp
Dường như hư không tịnh
Không bị tướng chi phối.
Bồ-tát biết các pháp
Tánh nó đồng hư không
Vì các pháp như không

*Thanh tịnh mà không nhớ.
Bồ-tát trụ như vậy
Chẳng bị tướng làm ngại
Mau vì các chúng sinh
Diễn thuyết để truyền dạy.
Bồ-tát, bậc Diệu trí
Tất cả đạo thanh tịnh
Nơi đạo không tai hoạn
Vô ngại mà hướng đến.
Đạo thanh tịnh như vậy
Mau đến đại Bồ-đề
Có thể chứng vô vi
Bình đẳng mà hướng đến.
Bồ-tát đại giáp trụ
Đại thừa và đại đạo
Như hư không vô ngại
Thanh tịnh mà hướng đến.
Đến thừa này, đạo này
Như đến thái hư không
Rời xa tất cả tướng
Vô tướng mà hướng đến.
Đại thừa bình đẳng thừa
Rộng lớn dường hư không
Nơi đạo thanh tịnh này
Thừa ấy sẽ hướng đến.
Tất cả các Bồ-tát
Tôn trọng nơi pháp này
Vì tất cả chúng sinh
Dũng mãnh mà hướng đến.
Nếu đến đại Bồ-đề
Trụ đạo thù thắng này
Chẳng phải hàng Nhị thừa
Ở đây hướng đến được.
Bồ-tát chánh ức niệm
Hay khiến đạo thanh tịnh
Dùng đạo thanh tịnh này
Mà hướng đến vô thượng.*

Đức Phật dạy tiếp:

–Này Vô Biên Tuệ! Lúc hướng đến như vậy, các Đại Bồ-tát hay dùng phương tiện khéo để chánh liễu tri vô lượng Niệm xứ, Chánh cần, Căn, Lực, Giác chi giải thoát, đẳng trì đẳng chí, thần túc chỉ quán, vô lượng công đức thù thắng trang nghiêm.

Vì muốn hàng phục các thế gian nên Đại Bồ-tát mặc đại giáp trụ. Vì siêu xuất ba cõi nên Đại Bồ-tát ngồi nơi Đại thừa. Vì nhiếp thọ Trời, Người, A-tu-la nên Đại Bồ-tát an trụ đạo ấy mà hướng đến Vô thượng Bồ-đề.

Này Vô Biên Tuệ! Lúc các Đại Bồ-tát mặc đại giáp trụ, ngồi nơi Đại thừa, an trụ nơi

đạo ấy nếu chẳng dùng Từ, Bi, Hỷ, Xả soi khắp chúng sinh, chẳng yêu chúng sinh như mình, thì giáp trụ Đại thừa đại đạo ấy cả đại địa chẳng kham chịu được, tất cả chúng sinh chẳng thân cận được.

Nếu Đại Bồ-tát dùng từ bi lợi ích chúng sinh mà mặc đại giáp trụ ngồi Đại thừa an trụ đạo ấy, thì giáp trụ Đại thừa đại đạo ấy, tất cả thế gian Trời, Người, A-tu-la chẳng thể làm được. Tất cả hàng ngu phu tham luyến thế gian ở mãi thế gian cũng chẳng thấy được.

Vì thương xót tất cả chúng sinh mà các Đại Bồ-tát mặc đại giáp trụ, có thể dùng giáp trụ gia trì địa giới và thủy, hỏa, phong giới, làm cho địa giới này chẳng nghiêng úp, tất cả chúng sinh khỏi kinh sợ, lại có thể làm cho thủy giới, hỏa giới và phong giới tùy theo chỗ thích ứng mà phát khởi hiệu năng.

Các Đại Bồ-tát từ lúc mới phát tâm hướng đến giáp trụ tới nay mặc đại giáp trụ ấy ngồi Đại thừa ấy dùng đạo thanh tịnh mà hướng đến Nhất sinh bồ xứ.

Lúc Đại Bồ-tát đến cõi Bồ đề ngồi đạo tràng, trong cõi đại thiên này, chỗ đạo tràng kiên cố do kim cang làm thành, nếu chẳng gia trì thì tất sẽ rung động, nghiêng úp. Dầu là làm thành bằng kim cang kiên cố nhưng không kham chịu đựng được đại giáp trụ Đại thừa đại đạo ấy.

Thuở xưa, vì các Đại Bồ-tát thệ nguyện khởi tâm Từ bi đối với chúng sinh, vì mười phương chư Phật, các Đại Bồ-tát đồng khen ngợi, nên dầu là núi Kim cang, núi Tu-di, các núi báu cùng các núi lớn nhất, nếu chẳng gia trì, thì đều cũng chẳng kham chịu đựng được đại giáp trụ Đại thừa đại đạo ấy.

Lại vì bản nguyện lực của các Đại Bồ-tát, bản nguyện lực của chư Phật, đối với tất cả chúng sinh chẳng làm nã, chẳng làm hại, chẳng làm tổn, chẳng làm oán, chẳng làm thù, chẳng lán hiếp, chẳng bức ngặt, vì muốn cho chúng sinh được an lạc, nên mặc đại giáp trụ ngồi Đại thừa an trụ trong đạo ấy mà hướng đến Vô thượng Bồ-đề.

Này Vô Biên Tuệ! Lúc mặc giáp trụ, các Đại Bồ-tát mặc giáp trụ trí tuệ, cầm dao gậy trí tuệ, hồi hướng đại trí tuệ, ngồi hồi hướng thừa, hướng ánh sáng trí tuệ, an trụ đạo quang minh, dùng con mắt trí tuệ sáng suốt quan sát các pháp mà hướng đến Nhất thiết chủng trí. Vì muốn nhiếp thủ Nhất thiết chủng trí, vì tất cả chúng sinh mà tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, Bồ thí ba-la-mật-đa, Trì giới ba-la-mật-đa, Nhẫn nhục ba-la-mật-đa, Tinh tấn ba-la-mật-đa và Thiền ba-la-mật-đa. Tất cả đều dùng tuệ làm người dẫn đường, dùng tuệ để tu tập, dùng tuệ để làm nhiếp trì mà hồi hướng Vô thượng Bồ-đề.

Khi ấy Bồ-tát Vô Biên Tuệ bạch rằng:

–Bạch Thế Tôn! Các Đại Bồ-tát có bao nhiêu là trí tuệ đều có thể nhiếp trì khắp tất cả chỗ thành tựu vô lượng các Phật pháp.

Đức Phật dạy:

–Đúng như vậy! Này Vô Biên Tuệ! Đúng như lời ông vừa nói. Các Đại Bồ-tát có bao nhiêu là trí tuệ khắp tất cả chỗ nhiếp tất cả pháp, mặc đại giáp trụ đi xe lớn (Đại thừa) trên con đường lớn ấy, mỗi mỗi đều dùng tuệ làm người dẫn đường mà hướng đến.

Này Vô Biên Tuệ! Dù có trí tuệ mà không dùng tuệ làm người dẫn đường thì ở trong đạo ấy chẳng thể hướng đến được. Nếu có trí tuệ dùng tuệ làm người dẫn đường, khắp tất cả chỗ tùy chuyển tùy hành, dùng tuệ để nhiếp trì, dùng tuệ để phòng ngự, mới được gọi là mặc đại giáp trụ đi xe lớn (Đại thừa) trên con đường lớn ấy, dùng pháp an ổn làm lợi ích cho thế gian, có thể khai mở mắt Tuệ, dùng mắt tuệ quan sát, thân tuệ chiếu sáng phóng ánh sáng lớn mà hướng đến Vô thượng Bồ-đề.

Này Vô Biên Tuệ! Đó là các Đại Bồ-tát mặc giáp trụ thì giáp trụ trang nghiêm, an trụ Đại thừa thì Đại thừa trang nghiêm, thực hành đại đạo thì đại đạo trang nghiêm mà hướng

đến Vô thượng Bồ-đề.

Này Vô Biên Tuệ! Các Đại Bồ-tát giáp trụ trang nghiêm, Đại thừa trang nghiêm và đại đạo trang nghiêm, tất cả công đức nhiều thứ trang nghiêm, nếu ta nói cho đủ, dù đến vô lượng kiếp cũng nói không hết được.

Nay vì làm cho các ông được biết rõ, cũng vì các Bồ-tát vị lai, giáp trụ trang nghiêm, Đại thừa trang nghiêm, đại đạo trang nghiêm, vô lượng công đức tư lương trang nghiêm, mà ta lược nói một phần ít.

Các Bồ-tát ấy nếu nghe pháp của ta cũng nên mặc đại giáp trụ, ngồi ở Đại thừa, an trụ đại đạo ấy dùng công đức trang nghiêm mà hướng đến Vô thượng Bồ-đề.

Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

*Ta nói bốn Chánh cần
Cũng nói bốn Niệm trụ
Tất cả thiện phương tiện
Do nơi chẳng phóng dật.
Đầy đủ chánh ức niệm
Khéo tương ưng với pháp
Dừng tiến để ra khỏi
Do nơi chẳng phóng dật.
Căn, Lực, Bồ-đề phần
Mặc giáp ngồi xe lớn
Dùng dây làm thị vệ
Bồ-tát sẽ hướng đến.
Thiền định, chánh giải thoát
Đẳng trì và đẳng chí
Dùng dây làm thị vệ
Bồ-tát sẽ hướng đến.
Đại Từ, Bi, Hỷ, Xả
Mặc giáp ngồi xe lớn
Dùng dây làm thị vệ
Bồ-tát sẽ hướng đến.
Thành tựu các Chí, Quán
Thân tức và thân biến
Dùng dây làm thị vệ
Bồ-tát sẽ hướng đến.
Vô lượng các công đức
Mặc giáp ngồi xe lớn
Nơi đạo không môi nhọc
Bồ-tát sẽ hướng đến.
Tinh tấn chẳng phóng dật
Mặc giáp ngồi xe lớn
Biết rõ các Niệm xứ
Bồ-tát sẽ hướng đến.
Ánh sáng đại giáp trụ
Hàng phục các thế gian
Mặc giáp trụ này rồi*

Mới gọi là bậc Trí.
Hướng đến Nhất thiết trí
Ra khỏi hẳn ba cõi
Ngồi xe lớn này rồi
Mới gọi là bậc Trí.
Đại đạo thanh tịnh đạo
Chối che các thế gian
Trời, Người, A-tu-la
Mới gọi là bậc Trí.
Các Bồ-tát như vậy
Khấp vì các chúng sinh
Trong tất cả thời gian
Tinh tấn mặc giáp trụ
Bồ-tát chẳng tu tập
Đại Từ và đại Bi
Đại Hỷ và đại Xả
Đại địa chẳng chịu nổi.
Bồ-tát chẳng tu tập
Sự lợi ích đúng lúc
Cho các chúng sinh kia
Đại địa chẳng chịu nổi.
Bồ-tát chẳng tu tập
Thương yêu các chúng sinh
Như thương yêu chính mình
Đại địa chẳng chịu nổi.
Bồ-tát chẳng tu tập
Từ bi trụ Đại thừa
Các núi và biển cả
Đại địa chẳng chịu nổi.
Bồ-tát chẳng tu tập
Từ bi với chúng sinh
Trụ nơi Đại thừa này
Chúng sinh chẳng thân cận.
Nếu mặc giáp trụ này
Từ quang chẳng chiếu sáng
Với đại giáp trụ ấy
Chúng sinh chẳng thân cận.
Nếu mặc giáp trụ này
Biển công đức vô biên
Gia trì bốn đại chúng
Nó mới kham chịu nổi.
Vì nhiếp thủ chúng sinh
Dùng từ quang chiếu khắp
Gia trì bốn đại chúng
Nó mới kham chịu nổi.

Vì nhiếp thủ chúng sinh
Thành tựu đại Bồ-đề
Gia trì bốn đại chúng
Nó mới kham chịu nổi
Chẳng khinh hại chúng sinh
Mặc đại giáp trụ này
Đại thừa mà xuất ly
Đây gọi là bậc Trí .
Đại phương tiện khôn khéo
Tất cả đều gia trì
Vô thương mà xuất ly
Đây gọi là bậc Trí.
Do đây nên đại địa
Chẳng úp cũng chẳng nghiêng
Thủy, hỏa, phong, đại chúng
Phát hiệu năng thích ứng.
Nhưng các Đại Bồ-tát
Mặc giáp lại vô biên
Ngồi nơi Đại thừa này
Dùng đạo mà hướng đến
Thành Nhất sinh bố xứ
Đến bậc tối hậu thân
Trải tòa dưới thọ vương
Ngồi trên đất kiên cố.
Ở chỗ đạo tràng này
An trụ như Kim cang
Thân tâm chẳng mỗi nhọc
Hiện chứng Nhất thiết trí.
Bồ-tát, bậc Vô úy
Nếu chẳng dùng gia trì
Đất ấy sẽ nghiêng úp
Hư hoại chẳng còn thành.
Tất cả cõi đại địa
Nếu chẳng được gia trì
Dù bằng chất Kim cang
Đều phải nghiêng úp cả.
Thuở xưa Đại Bồ-tát
Thệ nguyện lớn trang nghiêm
Đối với các chúng sinh
Đã khởi niệm đại Từ.
Hiện tại mười phương cõi
Trong quốc độ chư Phật
Đáng Lương Túc Biến Tri
Đều hộ niệm tất cả.
Giả sử các núi đá

Núi Tu-di, núi báu
Núi Kim cang, Luân vi
Kiên cố đứng sừng sững,
Bồ-tát, bậc Trí tuệ
Nếu chẳng dùng gia trì
Đối với đại giúp trụ
Các núi chẳng chịu nổi.
Chư Phật, các Bồ-tát
Dùng thần lực gia trì
Chúng sinh và đại địa
Kham gần, kham chịu nổi.
Mặc đại giúp trụ này
Chẳng làm não chúng sinh
Giúp trụ này vô thượng
Dùng cỗ xe hướng đến.
Mặc đại giúp trụ này
Chẳng làm hại chúng sinh
Giúp trụ chẳng nghĩ bàn
Dùng cỗ xe hướng đến.
Mặc đại giúp trụ này
Chẳng não hại chúng sinh
Vì chúng sinh trị bệnh
Dùng cỗ xe hướng đến.
Đầy đủ đạo thù thắng
Tối thanh tịnh vô thượng
Chẳng não hại oán thù
Chân chánh mà an trụ.
Mặc giúp trụ trí tuệ
Lên xe trí tuệ đến
Giúp trụ chẳng bị hư
Hồi hướng đạo Vô thượng.
Bồ-tát, bậc Nương nhờ
An trụ ánh sáng tuệ
Dùng tuệ xem các pháp
Mà hướng đến Vô thượng.
Bồ-tát đạo thù thắng
Giúp trụ và Đại thừa
Đây do tuệ quang khởi
Cho nên tâm thanh tịnh.
Nương các Ba-la-mật
Hướng đến đại Bồ-đề
Tuệ nhiếp tuệ thanh tịnh
Dùng tuệ làm tiên phong.
Tất cả Ba-la-mật
Dùng tuệ làm tiên phong

*Tuệ nhiếp tuệ thanh tịnh
Hay truyền trí vô thương.
Bồ-tát chẳng nghĩ bàn
Hay phát ánh sáng tuệ
Hay thắp đèn trí tuệ
An lạc mà hướng đến.
Vi phát ánh sáng tuệ
Do đó Tuệ nhãn khai
Nơi Phật Vô thương trí
Thấy rõ mà hướng đến.
Bồ-tát, bậc Dũng mãnh
Giáp trụ lại vô biên
Vi vô biên trang nghiêm
Gọi là đại giáp trụ.
Bồ-tát, bậc Đại trí
Đại thừa đại trang nghiêm
Nơi Phật Nhất thiết trí
Vô nhiễm mà hướng đến.
Bồ-tát, bậc Đại trí
Đại đạo đại trang nghiêm
Thù thắng chẳng nghĩ bàn
Thanh tịnh mà hướng đến.*

